

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง คุณสมบัติของกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปง ๐๐๐๒.๒/๘๐๓๗ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลความได้ว่า ปัจจุบันกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ปปง. ได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว และอยู่ระหว่างที่สำนักงาน ปปง. ดำเนินการเพื่อเสนอรายชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการคัดเลือก ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีบุคคลที่จะเสนอรายชื่อดังกล่าวเคยดำรง ตำแหน่งผู้บัญชาการศีกษา (ชั้นยศ พลตำรวจโท) และบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้บังคับการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ชั้นยศ พลตำรวจตรี) ซึ่งตามระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วย หลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เทียบเท่าอธิบดี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดให้ตำแหน่งของบุคคลดังกล่าวเป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในสังกัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เทียบเท่าอธิบดี ประกอบกับมาตรา ๒๔/๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้บัญญัติคุณสมบัติประการหนึ่งของบุคคลผู้สมควรได้รับ การคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ว่า “ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมขึ้นไป...” สำนักงาน ปปง. จึงหารือว่าการดำรงตำแหน่งหรือเคย ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๔/๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ จะหมายความว่ารวมถึงบุคคลที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอื่นที่สามารถเทียบตำแหน่งดังกล่าว ได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ปปง. โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงาน ปปง. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๒๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติ

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๒/๑๒ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

“มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ปปง.” ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการ สภาพความมั่นคงแห่งชาติ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๓) เลขาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ฯลฯ

ฯลฯ

(มีต่อหน้าถัดไป)

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๘/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ลงวันที่ ๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ปปง.) ที่ประกอบด้วย (๑) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๔ คน (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๔ คน และ (๓) เลขาธิการคณะกรรมการ ปปง. เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมาตรา ๒๔/๒ (๓)^๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ว่า “ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมขึ้นไป...” ดังนั้น การคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ปปง. จึงต้องพิจารณาคัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

สำหรับประเด็นตามข้อหาข้อนี้ กรณีรายชื่อบุคคลที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ปปง. เคยดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการศึกษา (ชั้นยศ พลตำรวจโท) และตำแหน่งผู้บังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ชั้นยศ พลตำรวจตรี) นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๔๖ (๗) และวรรคสอง^๓ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบกับมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง^๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้ว จะเห็นได้ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง แต่เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยมีกองบัญชาการศึกษาและกองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

กรรมการตาม (๒) อาจมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับอธิบดี หรือเทียบเท่าซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการมาเป็นกรรมการแทนก็ได้ และเมื่อได้มอบหมายผู้ใดแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายนั้นเป็นกรรมการตาม (๒) แทนผู้มอบหมาย

^๒มาตรา ๒๔/๒ ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมขึ้นไป หรือเป็นหรือเคยเป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจหรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไปในด้านหนึ่งด้านใดตาม (๔)

๑.ล๑

๑.ล๑

^๓มาตรา ๔๖ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๗) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

๑.ล๑

๑.ล๑

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่งมีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

^๔มาตรา ๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

เป็นส่วนราชการภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามความในมาตรา ๔ ข. (๒๐)^๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อ ๒ (๑๓) (ญ)^๖ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามลำดับ ดังนั้น กองบัญชาการศึกษา กับกองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบจึงเป็นเพียงส่วนราชการภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเท่านั้น มิใช่ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และตำแหน่งผู้บัญชาการศึกษา (ชั้นยศ พลตำรวจโท) และตำแหน่งผู้บังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ชั้นยศ พลตำรวจตรี) จึงมิใช่ตำแหน่งอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมขึ้นไปตามมาตรา ๒๔/๒ (๓)^๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความในมาตรา ๒๔ วรรคสี่^๘ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ที่บัญญัติให้กรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการ ป.ง. อาจมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับอธิบดีหรือเทียบเท่าเป็นกรรมการแทนได้ ประกอบกับความในมาตรา ๓๒/๒^๙ ที่กำหนดคุณสมบัติของกรรมการธุรกรรมโดยให้นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ป.ง. มาใช้กับคุณสมบัติของกรรมการธุรกรรมด้วย ยกเว้นเพียงมาตรา ๒๔/๒ (๓) ที่กำหนดคุณสมบัติของกรรมการธุรกรรมไว้เป็นการเฉพาะว่า “ต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า...” จึงเห็นได้ว่า การที่มาตรา ๒๔/๒ (๓) บัญญัติว่า “ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการ

มาตรา ๔ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

ข. ให้จัดตั้งกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒๐) กองบัญชาการศึกษา

ฯลฯ

ฯลฯ

๖ ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๓) กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง แบ่งเป็นดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(ญ) กองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย

(๑) ฝ่ายอำนวยการ

(๒) - (๗) กองกำกับการ ๑ - ๖

(๘) กลุ่มงานสอบสวน

ฯลฯ

ฯลฯ

๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

๙ มาตรา ๓๒/๒ กรรมการธุรกรรมต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๔/๒

(๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) และต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า หรือตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป หรือตำแหน่งอธิบดีอัยการขึ้นไป หรือเป็นหรือเคยเป็นหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไปในด้านหนึ่งด้านใดตามมาตรา ๒๔/๒ (๔)

ระดับกรมขึ้นไป...” ซึ่งเป็นการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกับบทบัญญัติอื่น แสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์จะกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ปปง. โดยไม่ให้เทียบตำแหน่งอธิบดีกับตำแหน่งอื่นได้ ดังนั้น การคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ปปง. จึงต้องคัดเลือกจากบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมขึ้นไปเท่านั้น โดยไม่อาจคัดเลือกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอื่นที่สามารถเทียบตำแหน่งดังกล่าวได้

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕